

SOCIJALNA ZAŠTITA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o socijalnoj zaštiti djece, mlađih i odraslih lica rezultat su redovnih statističkih istraživanja. Podaci o ustanovama za smještaj djece, mlađih i odraslih lica i o centrima za socijalni rad prikupljaju se u dvogodišnjoj periodici.

Podaci o maloljetnim i punoljetnim korisnicima, pruženim oblicima, mjerama i uslugama socijalne zaštite prikupljaju se u godišnjoj periodici.

Obuhvat

Podaci o ustanovama za socijalnu zaštitu obuhvataju ustanove za djecu i mlade i ustanove za smještaj odraslih, kao i radnike u ustanovama za socijalnu zaštitu.

U Statističkom godišnjaku za 2004. godinu, prvi put su publikovani podaci o korisnicima i oblicima, mjerama i uslugama socijalne zaštite. Podaci o korisnicima socijalne zaštite, maloljetnim i punoljetnim licima odnose se na stanje na kraju izvještajne godine, a podaci o oblicima, mjerama i uslugama obuhvataju cijelu izvještajnu godinu.

Definicije

Ustanove za djecu i mlade (ustanove za djecu i mlade lišene roditeljskog staranja, ustanove za djecu i mlade ometene u psihičkom i fizičkom razvoju, ustanove za djecu i mlade sa poremećajima u ponašanju) obezbeđuju privremeno ili trajno zbrinjavanje, ishranu, zdravstvenu zaštitu, vaspitanje, obrazovanje i stručno osposobljavanje djece i mlađih kojima je potreban ovakav oblik zaštite.

Ustanove za odrasle (prihvatališta, domovi za stare i iznemogle, domovi za zbrinjavanje odraslih invalida, kombinovani domovi) obezbeđuju privremeni ili trajni smještaj, ishranu, njegu i zdravstvenu zaštitu odraslim i ostarjelim licima koja su bez sredstava za život, bez porodičnog staranja, ometene u psihičkom ili fizičkom razvoju, i uslijed toga nesposobna za samostalan život, a i bez uslova da im se odgovarajuća njega i pomoći obezbijedi u sopstvenoj porodici.

Radnici ustanova za socijalnu zaštitu su radnici u stalnom radnom odnosu u ustanovama za djecu i mlade i ustanovama za odrasle i to: vaspitni radnici, zdravstveni radnici, socijalni radnici, psiholozi, pedagozi i defektolozi, VKV i KV radnici, administrativni i ostali radnici.

Korisnik socijalne zaštite je svako lice koje je u toku izvještajne godine, jednom ili više puta koristilo određene oblike, mjere ili usluge centra za socijalni rad, odnosno službi socijalne zaštite. Razvrstavanje korisnika je izvršeno prema osnovnoj kategoriji koja predstavlja preovlađujući poremećaj pojedinca, tj. njegovo osnovno stanje socijalne potrebe. Korisnici socijalne zaštite razvrstavaju se na maloljetne i punoljetne korisnike.

Punoljetni korisnici dijele se na: one sa poremećajima u ponašanju, na punoljetne korisnike psihički i fizički ometene, na materijalno neobezbijedena lica, i na ostale punoljeline korisnike.

Maloljetni korisnici dijele se na: ugrožene porodičnom situacijom, sa poremećajima u ponašanju, ometeni u psihičkom razvoju, ometeni u fizičkom razvoju i na ostale maloljetne korisnike.

Pod oblikom, mjerom ili uslugom socijalne zaštite podrazumijeva se svaki slučaj sprovedene socijalne zaštite, na osnovu zakona i propisa iz ove oblasti, od strane centra za socijalni rad ili službe socijalne zaštite.

Podaci o oblicima, mjerama i uslugama socijalne zaštite odnose se na broj slučajeva pojedinih oblika, mjera i usluga sprovedenih u toku izvještajnog perioda, a ne na broj lica.

SOCIAL WELFARE

Sources and methods of data collection

Data on social welfare of children, youth and adults result from regular statistical surveys. Data about institutions for children, youth and adults and social work centres are collected on a two-year basis.

Data about juvenile and adult beneficiaries, forms, measures and services of social welfare are collected annually.

Coverage

Data about social welfare institutions refer to institutions for children and youth, homes for adults, and employees in these institutions.

Data about beneficiaries and forms, measures and services of social welfare have been published for the first time in Statistical Yearbook 2004. Data about social welfare beneficiaries, juveniles and adults refer to the situation at the end of a reference year, while data on forms, measures and services refer to the whole reference year.

Definitions

Institutions for children and youth (institutions for children and youth deprived of parental care, institutions for physically and mentally handicapped children and youth, institutions for children and youth with behaving disorders) provide temporary or permanent care, meals, health care, education, upbringing and professional children and youth training, if needed.

Institutions for adults (shelters, homes for the aged and retirement homes, homes for disabled adults, combined homes) provide temporary or permanent accommodation, meals, care and health care to adults and the aged people without means of subsistence, without family care, being physically and mentally handicapped and thus incapable of independent life and without possibility to obtain necessary care and assistance in their own family.

Employees of the above institutions refer to permanently employed workers in institutions for children and youth as well as institutions for adults: educators, health workers, social workers, psychologists, pedagogues, highly qualified and qualified workers, administrative and other workers.

Beneficiary of a social welfare is any person who has used, during a reference year, at least once or several times any forms, measures or services of social welfare. Beneficiaries are classified according to a basic category representing the predominant disturbance of an individual, i.e. his basic need for social welfare. Social welfare beneficiaries are classified into juvenile and adult beneficiaries.

Adult beneficiaries are divided into: maladjusted, physically and mentally handicapped, destitute persons and other adult beneficiaries.

Juvenile beneficiaries are divided into: persons in need due to family situation, maladjusted, mentally disturbed, physically handicapped and other juvenile beneficiaries.

The form, measure or social welfare service refer to any kind of social protection activity carried out by a social welfare institution or centre, according to the law and regulations established in this area.

Data about forms, measures and services of social welfare relate to the number of cases within certain forms, measures and service carried out during the reference period, but not to the number of persons.

26 – 1. USTANOVE ZA SOCIJALNU ZAŠTITU

SOCIAL WELFARE INSTITUTIONS

Usta-nove Insti-tutions	Korisnici <i>Beneficiaries</i>		Radnici <i>Employees</i>									
	ukupno <i>Total</i>	žene <i>Females</i>	ukupno <i>Total</i>	žene <i>Females</i>	vaspi-tači <i>Educa-tors</i>	zdrav-stveni <i>Medical staff</i>	ostali stručni ¹⁾ <i>Other skilled¹⁾</i>	instruk-toři ²⁾ <i>Instruc-tors²⁾</i>	admini-strativni <i>Administrative</i>	ostali ostalo <i>Other</i>		
2012												
Ustanove za djecu i mlade	6	400	157	393	292	125	50	29	24	30	135	<i>Institutitons for Children and Youth</i>
Lišene roditeljskog staranja	1	121	53	96	77	31	23	-	-	11	31	<i>Deprived of parental care</i>
Ometene u psihičkom i fizičkom razvoju	4	259	100	258	197	77	26	29	18	13	95	<i>Mentally & physically handicapped</i>
Vaspitno zapašteno	1	20	4	39	18	17	1	-	6	6	9	<i>Neglected</i>
2014												
Ustanove za djecu i omladinu	5	351	140	336	242	94	36	34	16	26	118	<i>Institutions for Children and Youth</i>
Lišene roditeljskog staranja	1	99	41	96	78	29	22	4	-	11	30	<i>Deprived of parental care</i>
Ometeni u psihičkom i fizičkom razvoju	3	183	78	209	163	53	14	26	11	9	83	<i>Mentally & physically handicapped</i>
Vaspitno zapašteno	1	69	21	31	1	12	-	4	5	6	5	<i>Neglected</i>
Ustanove za odrasle												
Za zbrinjav. odraslih	4	455	296	163	132	-	67	7	-	16	73	<i>Institutions for adults</i>
Centri za socijalni rad												
10	48 540	23 905	295	218	-	-	159	-	92	44		<i>Centres for social welfare</i>
2014												
Ustanove za djecu i omladinu	5	351	140	336	242	94	36	34	16	26	118	<i>Institutions for Children and Youth</i>
Lišene roditeljskog staranja	1	99	41	96	78	29	22	4	-	11	30	<i>Deprived of parental care</i>
Ometeni u psihičkom i fizičkom razvoju	3	183	78	209	163	53	14	26	11	9	83	<i>Mentally & physically handicapped</i>
Vaspitno zapašteno	1	69	21	31	1	12	-	4	5	6	5	<i>Neglected</i>
Ustanove za odrasle												
Za zbrinjav. odraslih ³⁾	5	562	334	255	208	-	86	10	-	19	140	<i>Institutions for adults</i>
Centri za socijalni rad												
10	42 044	19 911	300	209	-	-	136	-	134	28		<i>Centres for social welfare</i>

¹⁾ Obuhvaćeni su socijalni radnici, psiholozi, pedagozi i defektolozи

¹⁾ Social workers, psychologists, educators and defectologists are included

²⁾ Obuhvaćeni su i kvalifikovani radnici

²⁾ Qualified workers are included as well

³⁾ Uključene privatne ustanove za odrasle

³⁾ Included private institutions for adults

26 – 2. KORISNICI SOCIJALNE ZAŠTITE

SOCIAL WELFARE BENEFICIARIES

	2010	2011	2012	2013	2014	
Maloljetni korisnici - ukupno	25 213	23 639	21 459	15 507	15 264	Juvenile beneficiaries / Total
Ugroženi porodičnom situacijom	21 674	20 233	18 571	12 276	12 217	<i>In need due to family situation</i>
Sa poremećajima u ponašanju	1 738	1 641	1 344	1 364	1 356	<i>Maladjusted</i>
Ometeni u psihofizičkom razvoju	1 682	1 599	1 399	1 750	1 529	<i>Mentally & physically handicapped</i>
Ostali	119	166	145	117	162	<i>Other</i>
Punoljetni korisnici - ukupno	28 331	28 128	27 081	26 871	26 780	Adult beneficiaries / Total
Sa poremećajima u ponašanju	1 456	1 372	1 294	1 339	1 421	<i>Maladjusted</i>
Fizički i psihički ometeni	4 444	4 730	5 021	5 361	6 275	<i>Mentally & physically handicapped</i>
Materijalno neobezbjedjeni	18 192	17 846	16 979	16 466	15 498	<i>Destituted persons</i>
Ostarjeli	3 113	3 044	2 771	2 657	2 354	<i>Old people</i>
Ostali	1 126	1 136	1 016	1 048	1 232	<i>Other</i>

26 – 3. OBLICI, MJERE I USLUGE SOCIJALNE ZAŠTITE, 2014.

SOCIAL WELFARE FORMS, MEASURES AND SERVICES, year 2014

	Ukupno <i>Total</i>	Punoljetni korisnici <i>Adults</i>					
		sa poremećajima u ponašanju <i>Maladjusted</i>	fizički i psihički ometeni <i>Physically and mentally handicapped</i>	materijalno neobezbjedjeni <i>Destituted persons</i>	ostarjeli <i>The aged</i>	ostali <i>Other</i>	
Oblici socijalne zaštite¹⁾	23 679	101	4 791	10 442	1 120	711	Forms of social welfare¹⁾
Starateljstvo	430	4	145	1	11	7	<i>Custody</i>
Usvojenje	56	-	-	-	-	-	<i>Adoption</i>
Smještaj u :							<i>Accommodation in:</i>
drugu porodicu	130	-	6	4	13	-	<i>Another family</i>
socijalnu ustanovu	193	-	22	13	82	16	<i>Social care center</i>
drugu ustanovu	56	3	5	1	18	4	<i>Another institution</i>
Novčane pomoći	11 592	26	572	5 156	538	503	<i>Financial benefits</i>
Ostale pomoći	11 224	68	4 041	5 267	458	181	<i>Other benefits</i>
Mjere socijalne zaštite¹⁾	4 324	230	82	85	44	442	Measures of social welfare¹⁾
Obezbjedivanje ljetovanja i oporavka	2 697	2	4	-	1	3	<i>Provision of spending the summer vacation and convalescent leave</i>
Upućivanje na školovanje	57	8	8	6	-	3	<i>Enrollment in school</i>
Zapošljavanje	19	-	11	5	-	-	<i>Employment</i>
Predlog судu za dodjelu djece	611	1	1	3	3	266	<i>Custody of a child</i>
Mjere prema maloljetnicima	216	-	-	-	-	-	<i>Measures for juveniles</i>
Ostale mjere	724	219	58	71	40	170	<i>Other measures</i>
Usluge socijalnog rada¹⁾	16 632	783	1 544	2 373	1 014	2 318	Social work and services¹⁾
Pomoć u sređivanju porodičnih odnosa	1 771	51	19	28	21	820	<i>Assistance in normalizing family relations</i>
Pomoć u ostvarivanju prava	2 982	134	339	711	620	598	<i>Assistance in achieving the rights</i>
Razvrstavanje (dijagnost.)	1 607	103	369	265	26	103	<i>Categorization (diagnostics)</i>
Ostale usluge	10 272	495	817	1 369	347	797	<i>Other services</i>

¹⁾ Broj intervencija – slučajeva¹⁾ Number of interventions - cases

26 – 3. OBLICI, MJERE I USLUGE SOCIJALNE ZAŠTITE, 2014.

SOCIAL WELFARE FORMS, MEASURES AND SERVICES, year 2014

/nastavak/

/continued/

	Maloljetni korisnici Juvenile beneficiaries					
	ugroženi porodičnom situacijom <i>In need due to family situation</i>	sa poremeća- jima u pona- šanju <i>Maladjusted</i>	ometeni u psihičkom razvoju <i>Mentally handicapped</i>	ometeni u fizičkom razvoju <i>Physically handicapped</i>	ostali Other	
Oblici socijalne zaštite¹⁾	5 112	112	411	435	444	Forms of social welfare¹⁾
Starateljstvo	250	2	2	1	7	Custody
Usvojenje	54	-	-	-	-	Adoption
Smještaj u :						Accommodation in:
drugu porodicu	105	-	1	-	1	Another family
socijalnu ustanovu	22	4	19	7	8	Social care center
drugu ustanovu	-	6	10	6	3	Another institution
Novčane pomoći	4 404	58	100	79	156	Financial benefits
Ostale pomoći	277	42	279	342	269	Other benefits
Mjere socijalne zaštite¹⁾	3 081	254	46	26	34	Measures of social welfare¹⁾
Obezbjedivanje ljetovanja i oporavka, jaslica	2 636	1	22	11	17	Provision of spending the summer vacation and convalescent leave, infant nursery
Upućivanje na školovanje	8	5	5	7	7	Enrollment in school
Zapošljavanje	-	1	1	-	1	Employment
Predlog судa za dodjelu djece	330	-	4	1	2	Custody of a child
Mjere prema maloljetnicima	47	156	5	2	6	Measures for juveniles
Ostale mjere	60	91	9	5	1	Other measures
Usluge socijalnog rada¹⁾	5 706	1 391	493	448	562	Social work and services¹⁾
Pomoć u sređivanju porodičnih odnosa	718	53	14	11	36	Assistance in normalizing family relations
Pomoć u ostvarivanju prava	272	80	73	78	77	Assistance in achieving the rights
Razvrstavanje (dijagnost.)	159	450	32	37	63	Categorization (diagnostics)
Ostale usluge	4 557	808	374	322	386	Other services

¹⁾ Broj intervencija – slučajeva¹⁾ Number of interventions - cases26 – 4. DODATAK ZA DJECU¹⁾CHILDREN'S ALLOWANCE¹⁾

	2010	2011	2012	2013	2014	
Broj nosilaca prava na dod. za djecu	10 028	10 260	10 777	10 788	9 993	Number of beneficiaries
Broj djece korisnika dodataka za djecu	19 436	19 795	20 670	20 627	19 204	Number of children
Isplaćena sredstva, hiljade EUR	4 424	4 731	4 927	4 962	4 653	Pay-outs, in thous. EUR

Izvor: Ministarstvo rada i socijalnog staranja CG.

Source: Ministry of Labour and Social Welfare of Montenegro

¹⁾ Podaci se odnose na prosječan broj nosilaca prava na dodatak za djecu i prosječan broj djece korisnika dječjih dodataka. Iznos isplaćenih sredstava dat je na godišnjem nivou.¹⁾ Data refer to the average number of holders of rights to child allowance and the average number of children using child benefits. Funds paid on annual basis.